

Σ Ε Β Ε[®]
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνοπτικό Ενημερωτικό Σημείωμα για το Ιράν μετά την Άρση των Κυρώσεων

Πίνακας περιεχομένων

ΜΕΡΟΣ Α. Άρση κυρώσεων – Ενημέρωση για το Κοινό Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης (ΚΟΣΔ) – Βασικές εξαιρέσεις σε εξαγωγές, τραπεζικά, μεταφορές.....	3
ΜΕΡΟΣ Β. Ευκαιρίες – Προκλήσεις – Τομείς προτεραιότητας για ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας.....	5
Β.1 Ευκαιρίες: Το άνοιγμα του Ιράν προσφέρει προοπτικές σε ξένες εταιρείες	5
Β.2 Προκλήσεις: Η ιδιάζουσα οικονομική κατάσταση στο Ιράν, το επιχειρηματικό περιβάλλον και η κουλτούρα δημιουργούν προκλήσεις στους νεοεισερχόμενους στην αγορά	7
Β.3 Τομείς προτεραιότητας για ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας	8
Μέρος Γ. Ταξιδεύοντας στο Ιράν	10
Γ1. Επιχειρηματική Εθιμοτυπία.....	11
Γ2. Θεώρηση εισόδου στο Ιράν	12
Γ3. Μετακινήσεις - Επικοινωνία	13
Γ4. Τράπεζες & Συνάλλαγμα	13
Γ5. Χρήσιμες Διευθύνσεις.....	13

Αποποίηση ευθύνης

Η ενημέρωση που περιλαμβάνει το παρόν σημείωμα έχει ενδεικτικό και πληροφοριακό χαρακτήρα και παρέχεται προς τα μέλη του ΣΕΒΕ και γενικότερα προς τις επιχειρήσεις, για διευκόλυνση. Αν και καταβλήθηκε κάθε δυνατή προσπάθεια οι πληροφορίες να είναι ακριβείς και επίκαιρες, διευκρινίζεται ότι δεν αποσκοπούν στο να υποκαταστήσουν επίσημα κείμενα, νομικά ή άλλα ούτε και αποτελούν νομική ερμηνεία αυτών.

Οι εξαγωγείς θα πρέπει, πέραν της αναζήτησης των όποιων επίσημων επικαιροποιημένων κειμένων και επικοινωνίας με τις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές [α. περιφερειακές τελωνειακές υπηρεσίες και Διεύθυνση Τελωνειακών Διαδικασιών Υπουργείου Οικονομικών, β. Γενική Διεύθυνση Διεθνούς Οικονομικής & Εμπορικής Πολιτικής (ΔΟΕΠ) - Διεύθυνση Συντονισμού Εμπορίου και Εμπορικών Καθεστώτων (ΣΕΕΚ) Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης, και Τουρισμού και γ. Υπουργείο Εξωτερικών- Β3 Δ.Ο.Σ. με χώρες Β. Αφρικής, Μ. Ανατολής & Χώρες Κόλπου και Γραφείο ΟΕΥ Ελλάδας στο Ιράν], να συνεννοούνται λεπτομερειακά με τον συνεργάτη τους Ιρανό εισαγωγέα ώστε οι εισαγωγές και όλα τα σχετιζόμενα με αυτές (πληρωμές, κ.λπ.) να γίνονται κατά το δυνατό απρόσκοπτα.

ΜΕΡΟΣ Α. Άρση κυρώσεων – Ενημέρωση για το Κοινό Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης (ΚΟΣΔ) – Βασικές εξαιρέσεις σε εξαγωγές, τραπεζικά, μεταφορές

Στις 14 Ιουλίου 2015, η Ομάδα Ε3/ΕΕ+3 (Κίνα, Γαλλία, Γερμανία, Ρωσία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ηνωμένες Πολιτείες μαζί με την Ύπατη Εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και η Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν κατέληξαν σε συμφωνία για Κοινό Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης (ΚΟΣΔ). Η πλήρης εφαρμογή του εν λόγω ΚΟΣΔ θα διασφαλίσει τον αποκλειστικά ειρηνικό χαρακτήρα του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν.

Η συμφωνία ισχύει από τις **16 Ιανουαρίου 2016, Ημέρα Εφαρμογής**, κατά την οποία ο Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας επιβεβαίωσε ότι το Ιράν εφαρμόζει τα μέτρα που έχουν σχέση με το πυρηνικό ζήτημα και συγχρόνως η Ομάδα Ε3/ΕΕ+3 έλαβε τα μέτρα που είχε δεσμευθεί να λάβει δυνάμει του ΚΟΣΔ.

Την Ημέρα Εφαρμογής, η περιορισμένη άρση των κυρώσεων κατά του Ιράν δυνάμει της ενδιάμεσης συμφωνίας του 2013 (ΚΣΔ) αντικαταστάθηκε από την **άρση του συνόλου των οικονομικών και χρηματοοικονομικών κυρώσεων** που είχαν ληφθεί σε σχέση με το ιρανικό πυρηνικό πρόγραμμα σύμφωνα με το ΚΟΣΔ. Ωστόσο, ορισμένοι περιορισμοί παραμένουν σε ισχύ, όπως, μεταξύ άλλων, οι **περιορισμοί στη μεταφορά αγαθών που ενέχουν κίνδυνο διάδοσης των πυρηνικών όπλων, η απαγόρευση όπλων και βαλλιστικών πυραύλων** και τα περιοριστικά μέτρα κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο.

Το ΚΟΣΔ περιλαμβάνει ένα γενικό τμήμα που εξετάζει το βασικό περιεχόμενο της συμφωνίας: προοίμιο και γενικές διατάξεις, πυρηνικά, κυρώσεις, σχέδιο εφαρμογής και μηχανισμός επίλυσης διαφορών και συμπληρώνεται από πέντε Παραρτήματα, με ιδιαίτερη σημασία το [Παράρτημα II](#), το οποίο ορίζει ακριβώς ποιες κυρώσεις θα αρθούν και το [Παράρτημα V](#) που περιγράφει το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του ΚΟΣΔ και καθορίζει σε ποιο στάδιο/σε ποια χρονική στιγμή θα πραγματοποιηθεί η άρση των κυρώσεων.

Το περιεχόμενο των παραπάνω Παραρτημάτων ενδέχεται να μεταβάλλεται ως προς τα προϊόντα, οπότε οι εξαγωγείς θα πρέπει να ενημερώνονται και, όταν έχουν πλέον οριστικοποιήσει την παραγγελία των προς εξαγωγή αγαθών, να απευθύνονται το συντομότερο στις αρμόδιες υπηρεσίες ώστε να μην υπάρχουν καθυστερήσεις.

Στο **[ενημερωτικό σημείωμα για την άρση των κυρώσεων της ΕΕ](#)** (διαθέσιμο και στην ελληνική γλώσσα), περιγράφονται αναλυτικά οι κυρώσεις που ήρθαν στην Ημέρα Εφαρμογής, όπως π.χ. η άρση της απαγόρευσης μεταφορών κεφαλαίων από και προς το Ιράν χωρίς να απαιτείται, πλέον, σχετική κοινοποίηση ή αδειοδότηση υπό την προϋπόθεση ότι ο ιρανικός χρηματοπιστωτικός οργανισμός δεν είναι οντότητα καταχωρισμένη σε κατάλογο. Επίσης, υπάρχει [τμήμα ερωταπαντήσεων](#) (σελ. 25) όπου περιγράφονται τα πρακτικά ζητήματα που τέθηκαν από τα κράτη μέλη της ΕΕ ή τρίτα κράτη και την επιχειρηματική κοινότητα.

Σε ό,τι αφορά στις **εξαγωγές**, από την Ημέρα Εφαρμογής, **επιτρέπονται όλες οι εξαγωγές στο Ιράν με τις ακόλουθες εξαιρέσεις:**

- Προηγούμενη άδεια που χορηγείται κατά περίπτωση από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους απαιτείται για την εξαγωγή αγαθών και τεχνολογιών που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα I, II, VIIA και VIIB του κανονισμού αριθ. 267/2012 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 2015/1861 του Συμβουλίου.

- Διατηρείται η απαγόρευση στις εξαγωγές όπλων, όπως αναφέρεται λεπτομερώς στον κοινό στρατιωτικό κατάλογο της ΕΕ και των αγαθών και τεχνολογιών που συνδέονται με πυραύλους, όπως αναφέρεται λεπτομερώς στο Παράρτημα ΙΙΙ (κατάλογος του Καθεστώτος Ελέγχου Πυραυλικής Τεχνολογίας) του κανονισμού αριθ. 267/2012 του Συμβουλίου σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 2015/1861 του Συμβουλίου.

- Δυνάμει του καθεστώτος κυρώσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα στο Ιράν, εξακολουθεί να απαγορεύεται η εξαγωγή εξοπλισμού που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για εσωτερική καταστολή και εξοπλισμού για την παρακολούθηση των τηλεπικοινωνιών, δεδομένου ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΟΣΔ.

- Εξακολουθεί να απαγορεύεται κάθε εξαγωγή προς οποιοδήποτε πρόσωπο ή οντότητα κατονομάζεται στο πλαίσιο οποιουδήποτε καθεστώτος κυρώσεων της ΕΕ (απαγόρευση της διάθεσης οικονομικών πόρων σε καταχωρισμένα πρόσωπα ή οντότητες) ή προς όφελος αυτών.

Οι κανόνες ελέγχου των εξαγωγών που ισχύουν ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που επιβάλλονται σχετικά με το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν εξακολουθούν να ισχύουν. Οι εν λόγω έλεγχοι ισχύουν για τις εξαγωγές σε οποιαδήποτε χώρα εκτός της ΕΕ.

Από την Ημέρα Εφαρμογής **αίρεται η απαγόρευση** για τα κράτη μέλη της ΕΕ να αναλαμβάνουν νέες υποχρεώσεις για την παροχή οικονομικής στήριξης στον τομέα των εμπορικών συναλλαγών με το Ιράν, συμπεριλαμβανομένης της **χορήγησης εξαγωγικών πιστώσεων, εγγυήσεων ή ασφάλισης, σε υπηκόους ή οντότητες της ΕΕ.**

Σε γενικές γραμμές, από την Ημέρα Εφαρμογής **δεν υπάρχει περιορισμός στην ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με οποιονδήποτε στο Ιράν**, με εξαίρεση τα πρόσωπα και τις οντότητες που παραμένουν στον κατάλογο μέχρι την Ημέρα Μετάβασης ή έχουν καταχωριστεί βάσει διαφορετικού καθεστώτος κυρώσεων και συνεπώς εξακολουθούν να υπόκεινται σε μέτρα δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων, μεταξύ άλλων, σε απαγόρευση της διάθεσης κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων.

Είναι ευθύνη, όμως, κάθε προσώπου ή οντότητας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και των υπηκόων της ΕΕ οπουδήποτε στον κόσμο, να πραγματοποιούν ελέγχους δέουσας επιμέλειας ώστε να εξασφαλίζουν ότι δεν καθιστούν διαθέσιμα κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους σε καταχωρισμένο πρόσωπο. Οπότε, πριν τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης **συνιστάται η προσφυγή στο κεντρικό μητρώο προσώπων και οντοτήτων** που υπόκεινται σε κυρώσεις της ΕΕ.

Σε περίπτωση εκ νέου επιβολής κυρώσεων της ΕΕ, οι κυρώσεις δεν θα έχουν αναδρομική ισχύ. Η εκτέλεση συμβάσεων που συνήφθησαν κατά την περίοδο ισχύος της άρσης των κυρώσεων βάσει του ΚΟΣΔ και σύμφωνα με το ενωσιακό νομικό πλαίσιο θα επιτρέπεται σύμφωνα με προηγούμενες διατάξεις που θεσπίστηκαν όταν οι κυρώσεις επιβλήθηκαν αρχικά, ώστε οι επιχειρήσεις να έχουν τη δυνατότητα να σταματήσουν σταδιακά τις δραστηριότητές τους.

Συναλλαγές με το Ιρανικό τραπεζικό σύστημα. Οι ιρανικές τράπεζες δεν είναι έτοιμες ακόμη, από τεχνικής άποψης, να συνδεθούν με το SWIFT. Επομένως, παραμένουν σε ισχύ οι συναλλαγές μέσω τρίτων χωρών με το σχετικό αυξημένο κόστος. Σε αυτή την περίπτωση συστήνεται, εφόσον ο αποδέκτης του εμβάσματος είναι Ιρανός, να αποφασίσει ο ίδιος για τη λύση που προτιμά, οπότε, συνήθως, επωμίζεται και το κόστος.

Η εμπειρία έχει δείξει ότι εκείνοι που πραγματικά ενδιαφέρονται να κάνουν δουλειά, έχουν πάντα εναλλακτικές μεθοδεύσεις και πρακτικές, όπως χρήση ενδιάμεσων δεύτερης και τρίτης κατηγορίας τραπεζικών ιδρυμάτων (κυρίως από Κίνα, Μαλαισία, Τουρκία, Ταϊλάνδη, Φιλιππίνες), προσωπικούς ή εταιρικούς λογαριασμούς που προς το παρόν δεν έχουν γίνει στόχος των κυρώσεων, στήσιμο εταιριών «βιτρίνας» σε γειτονικές χώρες, χρήση ιδιωτικών εταιρειών μεταφοράς χρημάτων, άλλες εταιρείες-μεσάζοντες (συνήθως μεταφορικές) που αναλαμβάνουν τη μεταφορά απαγορευμένων εμπορευματικών κατηγοριών «μεταποιώντας» φορτωτικά έγγραφα ώστε να εμφανίζονται εισαγόμενες από γειτονικές

χώρες (κυρίως Τουρκία), μεθοδεύσεις που σωρευτικά επιβαρύνουν κατά μέσο όρο 15-20% το συνολικό κόστος.

Παράλληλα, έχουν αναπτυχθεί και λειτουργούν διαφόρου τύπου ανταλλακτήρια (exchange offices) που με λογικές προμήθειες αναλαμβάνουν την διακίνηση χρηματικών ποσών (εφόσον πρόκειται για μεγάλα ποσά μπορούν να διακινηθούν τμηματικά σε χρονικές αποστάσεις 3-4 ημερών) σε οποιοδήποτε λογαριασμό ευρωπαϊκής χώρας (και Ελλάδα, συνήθως μέσω Γερμανίας, Ολλανδίας και Αγγλίας) και μάλιστα χωρίς να φαίνεται η ιρανική τους προέλευση (χρησιμοποιώντας δίκτυα επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στις χώρες αυτές).

Επίσης, ως προς την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, το Ιράν καλύπτεται ασφαλιστικά (για πολιτικό και εμπορικό κίνδυνο) και οι Ιρανοί αγοραστές θεωρούνται ασφαλίσιμοι, εφόσον βρεθούν οικονομικά στοιχεία.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αναζητούν πληροφορίες από www.oaep.gr, www.eulerhermes.gr, www.atradius.gr.

Μεταφορές. Όλοι οι τρόποι μεταφοράς προϊόντων είναι δυνατοί. Οδικώς (μέσω Τουρκίας), θαλασσιώς και αεροπορικώς.

Ειδικότερα, όσον αφορά τις οδικές μεταφορές, σύμφωνα με την ΟΦΑΕ, από 01/11/2015, και μόνο για τα ελληνικά οχήματα, ανακοινώθηκε επισήμως από την ιρανική πλευρά η μείωση στα 0,60ευρώ/λίτρο, έναντι του 1,00ευρώ/λίτρο, για το τέλος καυσίμου που καταβάλλουν τα φορτηγά οχήματα που εισέρχονται στο Ιράν από 01/11/2015. Μια επιτυχία της ελληνικής πλευράς, η οποία επετεύχθη στη συνεδρίαση της Μικτής Επιτροπής Μεταφορών των δύο χωρών, στα τέλη του Οκτωβρίου 2015.

Όλες οι πτήσεις φορτίου που εκτελούνται από Ιρανούς μεταφορείς ή που προέρχονται από το Ιράν έχουν πρόσβαση στους αερολιμένες υπό τη δικαιοδοσία των κρατών μελών της ΕΕ.

Παύει η επιθεώρηση, κατάσχεση και διάθεση από τα κράτη μέλη της ΕΕ, στο έδαφός τους, φορτίων από και προς το Ιράν, όσον αφορά είδη που πλέον δεν απαγορεύονται. Οι πρόσφατες διμερείς συνομιλίες στην Μικτή Επιτροπή Οδικών Μεταφορών αναμένεται να διευκολύνουν περισσότερο τις οδικές μεταφορές.

ΜΕΡΟΣ Β. Ευκαιρίες – Προκλήσεις – Τομείς προτεραιότητας για ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας

B.1 Ευκαιρίες: Το άνοιγμα του Ιράν προσφέρει προοπτικές σε ξένες εταιρείες

Ο ενθουσιασμός της παγκόσμιας επιχειρηματικής κοινότητας μετά την άρση των κυρώσεων στο Ιράν εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων ισχυρών οικονομιών, όπως οι ΗΠΑ, η Ρωσία και η Κίνα βασίζεται στο γεγονός ότι ως αγορά το Ιράν προσφέρει σημαντική δυναμική και εξαιρετικές ευκαιρίες για ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, τόσο σε επίπεδο επενδύσεων όσο και εξαγωγών.

Αν δούμε πιο προσεκτικά τα **βασικά μακροοικονομικά μεγέθη** της οικονομίας θα διαπιστώσουμε ότι πρόκειται για έναν «κοιμισμένο γίγαντα» και μάλιστα η Κυβέρνηση του Ιράν φιλοδοξεί να αναδείξει τη χώρα ως περιφερειακή υπερδύναμη στα επόμενα χρόνια (στόχος η δαπάνη για Ε&Α στο 4% μέχρι το 2030).

Απλωμένο σε έκταση 1.648 εκατ. τ. χλμ το Ιράν αποτελεί την 17^η μεγαλύτερη χώρα στον κόσμο, με 77,8 εκατ. κατοίκους, το 60% των οποίων είναι κάτω των 30 ετών και το 72,5% είναι αστικός πληθυσμός. Παρά τις συνέπειες από τις διεθνείς κυρώσεις, το ΑΕΠ του Ιράν υπολογίζεται σε \$407 δις, σχεδόν όσο και των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων. Ο Economist δίνει πρόβλεψη για ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 5,2% για τα επόμενα 4 χρόνια.

Πρόκειται για μια χώρα πλούσια σε φυσικούς πόρους (κατέχει τα μεγαλύτερα αποθέματα φυσικού αερίου σε παγκόσμιο επίπεδο – ποσοστό 18,2% και είναι στην 3^η θέση στον κόσμο σε συμβατικά αποθέματα αργού πετρελαίου). Φαίνεται λοιπόν ότι η χώρα είναι σε θέση και με τις υφιστάμενες υποδομές να αναπτύξει σχετικά γρήγορα ένα σεβαστό και διατηρήσιμο επίπεδο προσφοράς πετρελαίου, ώστε να παίξει σημαντικό ρόλο στη διεθνή αγορά. Ακόμα, διαθέτει τεράστια αποθέματα σε χαλκό, σιδηρομεταλλεύματα, ψευδάργυρο και μόλυβδο. Επιπλέον, ο πολιτισμός του Ιράν είναι, μαζί με τον ελληνικό, από τους αρχαιότερους στον κόσμο.

Αν και κατατάσσεται στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, το Ιράν μπορεί να θεωρηθεί ως μια **προηγμένη χώρα**. Το Ιράν έχει ισχυρές βιομηχανίες όπως κατασκευής αυτοκινήτων, καθώς και φαρμακευτικών. Το επίπεδο εκπαίδευσης είναι ιδιαίτερα υψηλό (98% ποσοστό αλφαριθμητισμού στην νεολαία και 58% ποσοστό εγγραφής σε ανώτατη εκπαίδευση – παρόμοια ποσοστά με χώρες όπως Γαλλία και Γερμανία). Επιπλέον, παρά την οικονομική απομόνωση, οι Ιρανοί είναι διεθνώς προσανατολισμένοι περισσότερο απ' όσο νομίζουμε. Η εκμάθηση ξένων γλωσσών είναι υποχρεωτική στο σχολείο (πολύ υψηλό ποσοστό ατόμων μιλά γερμανικά), ενώ τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιούνται εκτενώς ως μέσο ενημέρωσης για τεχνολογικές και οικονομικές εξελίξεις (διείσδυση διαδικτύου πάνω από 50%). Επιπλέον, σημαντικός σύνδεσμος του Ιράν με την παγκόσμια αγορά είναι η ιρανική διασπορά, που υπολογίζεται μεταξύ 4-5 εκατ. ανθρώπων και εντοπίζεται σε Ευρώπη, Μέση Ανατολή και Βόρεια Αμερική.

Μετά την χαλάρωση των κυρώσεων το Ιράν ανακοίνωσε τα σχέδιά του για σημαντική αύξηση της παραγωγής, προσφέροντας ευκαιρίες σε ξένες εταιρείες, με την απαραίτητη τεχνογνωσία και οικονομική ισχύ. Με συνολική καταναλωτική δαπάνη \$180 δις., η αγορά του Ιράν αποτελεί αδιαμφισβήτητο πόλο έλξης για ξένες εταιρείες. Μάλιστα ο νεαρός πληθυσμός δείχνει ήδη μια προτίμηση στις ξένες μάρκες. Σύμφωνα με έρευνα, το 66% των ερωτηθέντων προτιμά εισαγόμενα εμπορεύματα, επειδή θεωρεί ότι έχουν καλύτερη ποιότητα.

Σήμερα, κύρια πηγή εισαγόμενων προϊόντων είναι τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και η Κίνα, αντιπροσωπεύοντας το 31% και το 25% του συνόλου αντίστοιχα, ωστόσο 87% των Ιρανών καταναλωτών θεωρούν ότι οι γερμανικές μάρκες είναι υψηλής ποιότητας, με το αντίστοιχο ποσοστό για τις κινεζικές να ανέρχεται σε 18%.

Πίνακας 1. Κυριότεροι εταίροι εξωτερικού εμπορίου αγαθών Ιράν, 2014

Εισαγωγές				Εξαγωγές			
		Αξία (σε εκατ.€)	%			Αξία (σε εκατ.€)	%
	Κόσμος	76.658	100		Κόσμος	62.802	100
1	ΗΑΕ	23.488	30,6	1	Κίνα	18.219	29
2	Κίνα	19.536	25,5	2	Ινδία	7.465	11,9
3	ΕΕ28	6.693	8,7	3	Τουρκία	6.523	10,4
4	Αλγερία	6.377	8,3	4	Ιαπωνία	4.104	6,5
5	Ινδία	3.543	4,6	5	Νοτ.Κορέα	3.037	4,8
6	Νοτ. Κορέα	3.341	4,4	6	Πακιστάν	1.195	1,9
7	Τουρκία	3.119	4,1	7	Συρία	1.164	1,9
8	Βραζιλία	1.155	1,5	8	ΕΕ28	1.01	1,6
9	Ρωσία	1.065	1,4	9	ΗΑΕ	911	1,5
10	Αργεντινή	834	1,1	10	Σαουδ. Αραβία	763	1,2

Πηγή: IMF

Σημείωση:

ΕΕ 28 top 5 εξαγωγείς: Γερμανία, Ιταλία, Ολλανδία, Ην. Βασίλειο, Γαλλία

ΕΕ 28 top 5 εισαγωγείς: Ιταλία, Γερμανία, Ολλανδία, Βουλγαρία, Γαλλία

Πίνακας 2. Κυριότεροι εισαγωγικοί κλάδοι Ιράν, 2014

		Εισαγωγές (εκατ.€)	Εμπορικό Ισοζύγιο	MET 2010- 14 (%)	Μερίδιο 14 (%)
1	Μηχανές-συσκευές	14.394	-9.288	-4	27
2	Δημητριακά	6.377	-6.374	29	12
3	Οχήματα	3.760	-3.491	16	7
4	Σίδηρος-Χάλυβας	3.215	-1.346	-20	6
5	Πλαστικά	1.957	2.894	-2	4
6	Φαρμακευτικά	1.780	-1.624	9	3
7	Υπολείμματα τροφίμων- ζωοτροφές	1.670	-1.611	19	3
8	Λίπη-έλαια	1.551	-1.498	8	3
9	Οργανικά χημικά προϊόντα	1.390	2.555	5	3
10	Χαρτί-χαρτόνια	1.319	-1.281	4	2

Πηγή: International Trade Center (ITC), MET: Μέση Ετήσια Τάση

Πίνακας 3. Εξωτερικό εμπόριο ΕΕ28-Ιράν, ανά κυριότερο κλάδο, 2014

	Εισαγωγές (σε εκατ.€)				Εξαγωγές (σε εκατ.€)			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Σύνολο προϊόντων	17.329	5.652	783	1.157	10.497	7.379	5.446	6.425
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	264	263	282	301	281	930	755	1.135
Ποτά και καπνός	0	0	0	0	39	22	3	18
Πρώτες ύλες, μη εδώδιμες	183	195	156	135	268	160	115	128
Ορυκτά, καύσιμα, λιπαντικά	15.973	4.613	34	173	19	16	11	13
Λάδια και λίπη ζωικής ή φυτικής προέλευσης	0	0	0	0	15	9	60	13
Χημικά προϊόντα και συναφή	589	260	86	139	1.815	1.303	1.23	1.391
Βιομηχανικά είδη ταξινομ. κατά πρώτη ύλη	250	230	176	359	1.391	1.079	576	430
Μηχανήματα και υλικό μεταφορών	49	45	31	29	5.554	3.152	2.065	2.603
Διάφορα βιομηχανικά είδη	14	10	7	7	867	632	549	559
Είδη και συναλλαγές, μη ταξινομημένα κατά κατηγορίες	7	10	10	9	192	35	38	105
Άλλα	0	26	2	4	55	41	44	31

Πηγή: IMF

B.2 Προκλήσεις: Η ιδιάζουσα οικονομική κατάσταση στο Ιράν, το επιχειρηματικό περιβάλλον και η κουλτούρα δημιουργούν προκλήσεις στους νεοεισερχόμενους στην αγορά

Παρότι αποτελεί μια πολλά υποσχόμενη αγορά, σίγουρα υπάρχουν αρκετές προκλήσεις στην επιχειρηματική δραστηριοποίηση στο Ιράν. Πρόκειται για μια εύθραυστη οικονομία που μαστίζεται από αβεβαιότητα. Η ιρανική Κυβέρνηση ήδη δίνει έμφαση στην βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, προωθώντας ιδιωτικοποιήσεις και μεταρρυθμίσεις και

ειδικοί πιστεύουν ότι αυτό είναι πιο αναγκαίο ακόμα και από την ίδια την άρση των κυρώσεων. Στον δείκτη Ease of Doing Business της Παγκόσμιας Τράπεζας, το 2016 το Ιράν καταλαμβάνει την 118^η θέση σε σύνολο 189 οικονομιών. Στον Δείκτη για τη Διαφθορά (Transparency International) καταλαμβάνει την 136^η θέση από 174 χώρες το 2014, ενώ στον Δείκτη Ανταγωνιστικότητας του World Economic Forum βρίσκεται το 2015 στην 74^η θέση σε σύνολο 140 οικονομιών.

Η πιο σημαντική από τις μεταρρυθμίσεις αφορά στο τραπεζικό σύστημα, το οποίο σήμερα δεν είναι σε θέση να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να επωφεληθούν από τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μετά την άρση των κυρώσεων, λόγω της συσσώρευσης επισφαλών δανείων. Αυτά τα δάνεια είναι αποτέλεσμα των επενδύσεων σε ακίνητα, που έγιναν επισφαλή μετά την εντατικοποίηση των κυρώσεων την περίοδο 2011-12. Μάλιστα ο τομέας των κατασκευών εξακολουθεί να βρίσκεται σε βαθιά ύφεση, με συρρίκνωση κατά 27,3% το διάστημα 2014-15. Οι αρχές δεν γνωρίζουν ακριβώς την έκταση των τοξικών στοιχείων ενεργητικού που κατέχουν συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα οποία δεν είναι εποπτευόμενα και άρα λιγότερο διαφανή.

Η οικονομική πολιτική του Προέδρου του Ιράν, Rouhani, που εστίασε στη μείωση του πληθωρισμού, δεν βοήθησε την κατάσταση. Επιπλέον, οι χαμηλές τιμές στο πετρέλαιο που αναμένεται να διαρκέσουν για το επόμενο έτος, έχουν αναγκάσει την Κυβέρνηση να βασιστεί περισσότερο στα φορολογικά έσοδα. Οι εξαγωγές πετρελαίου αναμένεται να αυξηθούν κατά 50% σε όγκο τον επόμενο χρόνο, αλλά αυτό μπορεί να ρίξει ακόμα περισσότερο τις τιμές, με αποτέλεσμα ένα μικρό κέρδος στο σύνολο των εσόδων από πετρέλαιο. Φυσικά η αύξηση της φορολογίας, σε μια περίοδο που οι επιχειρήσεις αγωνίζονται για να καλύψουν τις μισθοδοσίες τους, δεν αποτελεί φιλοεπενδυτική πολιτική.

Όλα τα παραπάνω, σε συνδυασμό με τις τεράστιες νομισματικές διακυμάνσεις των προηγούμενων ετών, κάνουν ακόμα δυσκολότερη την επίτευξη του στόχου της Κυβέρνησης για την εύρυθμη λειτουργία της οικονομίας.

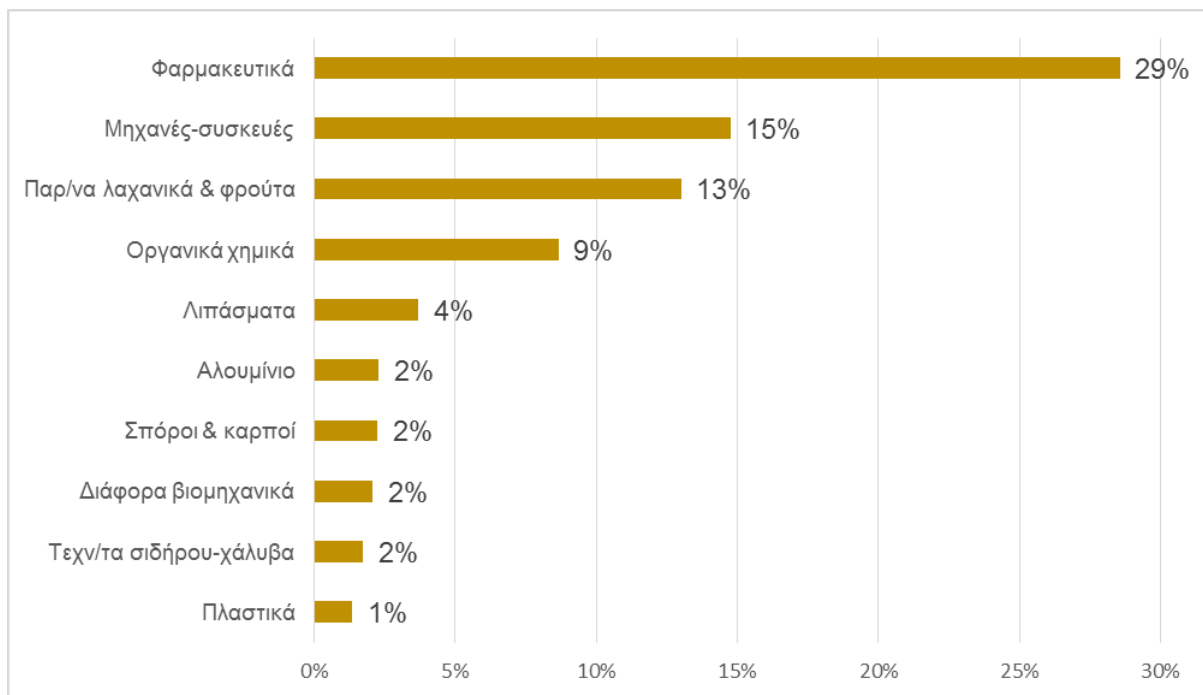
Επιπλέον, λόγω της χρηματοοικονομικής απομόνωσης, έχει δημιουργηθεί σημαντική αβεβαιότητα γύρω από τη διαθεσιμότητα ανθρώπινου δυναμικού, καθώς η διαρροή εγκεφάλων τα τελευταία χρόνια είναι αρκετά υψηλή. Ακόμα, υπάρχει σημαντικό ποσοστό γραφειοκρατίας. Το Ιράν είναι μια εξαιρετικά συγκεντρωτική χώρα, με την Κυβέρνηση να ρυθμίζει την πλειονότητα των δραστηριοτήτων. Ακόμα και ένα απλό αίτημα απαιτεί σύνθετες διοικητικές διαδικασίες και σφραγίδες έγκρισης. Τέλος, σημαντικό εμπόδιο είναι η υψηλή διαφθορά και η έλλειψη διαφάνειας σχετικά με την κυριότητα των εταιριών και η λειτουργία ιδιωτικών, μεγάλων εταιριών, χωρίς τη συμμετοχή του δημοσίου, είναι σπάνια στη χώρα.

B.3 Τομείς προτεραιότητας για ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας

Το Ιράν βρισκόταν μεταξύ των τριών κυριότερων προμηθευτών πετρελαίου της Ελλάδας κατά την περίοδο 2004-2011, μαζί με τη Ρωσία και τη Σαουδική Αραβία, ενώ οι δύο χώρες είχαν εξαιρετικές σχέσεις συνεργασίας και στους τομείς της ασφάλειας, της εκπαίδευσης, αλλά και του πολιτισμού. Κατά την περίοδο του εμπάργκο, η Ελλάδα εισήγαγε από το Ιράν νωπούς καρπούς και φρούτα, λαχανικά και μάρμαρα.

Από την άλλη πλευρά, οι ελληνικές εξαγωγές αγαθών στο Ιράν είναι διαχρονικά σε πολύ χαμηλά επίπεδα -κατά μέσο όρο €15 εκατ. ετησίως-, με κυριότερα προϊόντα τα φαρμακευτικά και πρώτες ύλες φαρμακοβιομηχανίας, παρασκευασμένα λαχανικά και φρούτα, πλαστικές ύλες και οργανικά χημικά.

Διάγραμμα 1. Κυριότεροι ελληνικοί εξαγωγικοί κλάδοι στο Ιράν, μερίδιο 2015 (%)

Η άρση του εμπόργκο δημιουργεί σημαντικές ευκαιρίες για τις ελληνικές επιχειρήσεις, ωστόσο, το γεγονός ότι έχουν αρθεί οι περιορισμοί στις εισαγωγές δε σημαίνει ότι η ιρανική Κυβέρνηση δε θα λάβει μέτρα προστατευτισμού της εγχώριας παραγωγής, είτε με την άτυπη απαγόρευση εισαγωγής, είτε με την επιβολή υψηλών δασμών.

Σε ό,τι αφορά τις προτεραιότητες για την περαιτέρω ανάπτυξη της διμερούς οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας – Ιράν βρίσκονται στους παρακάτω κλάδους:

Εμπόριο:

-Φαρμακευτικά προϊόντα, με πιστοποίηση FDA. Ιδιαίτερη ζήτηση έχουν τα φάρμακα για αντιμετώπιση ασθενειών αναπνευστικού, καρκίνου, αντιγριπικά εμβόλια, ιατρικός/εργαστηριακός εξοπλισμός. Οι εισαγωγές φαρμακευτικών αυξάνονται με ρυθμό 9% την τελευταία πενταετία

-Φυσικά καλλυντικά – δερμοκαλλυντικά. Το εμπορικό ισοζύγιο είναι ελλειμματικό και οι εισαγωγές ενισχύονται με ρυθμό 8% στο διάστημα 2010-2014

-Αγροτικός εξοπλισμός. Εξοπλισμός και τεχνολογίες επεξεργασίας και συσκευασίας τροφίμων, αρδευτικά συστήματα, εξοπλισμός πτηνοτροφείων, λιπάσματα, αγροτικά μηχανήματα, εγκατάσταση και λειτουργία θερμοκηπίων

-Δομικά υλικά και εξοπλισμός οικοδομών – κατασκευών, όπως εκσκαφείς, μπετονιέρες, ολοκληρωμένα συστήματα ανελκυστήρων

Σε ό,τι αφορά τα τρόφιμα, στην παρούσα συγκυρία λόγω αυξανόμενου προστατευτισμού για την εγχώρια παραγωγή και επίτευξη αυτάρκειας, η ζήτηση είναι μικρότερη για τελικά προϊόντα. Τα αποτελέσματα σχετικής έρευνας ανέδειξαν έναν ανεπίσημο – και πιθανότατα όχι εξαντλητικό – κατάλογο με τα απαγορευμένα προς εισαγωγή προϊόντα στο Ιράν που είναι:

- γαλακτοκομικά
- σκόνη γάλακτος
- πατάτες/τομάτες/κρεμμύδια/βολβοί/σκόρδα και συγγενή λαχανικά
- κουνουπίδια
- κονσερβοποιημένες τροφές
- φρούτα (εκτός μπανάνας, μάνγκο, ανανά, καρύδας)

- ελιές
- κατεψυγμένα προϊόντα (σε συσκευασία λιανικής)
- ζάχαρη
- ρύζι (άδειες δίνονται κατά περιόδους)

Ενδεικτικά, επίσης, παραθέτουμε εισαγωγικούς δασμούς προϊόντων, όπως:

- ελαιόλαδο παρθένο 26%
- ελαιόλαδο 75%
- μείγματα ελαιόλαδου 32%
- ζυμαρικά 55% πλέον 9% ΦΠΑ
- μπισκότα 40% πλέον 9% ΦΠΑ
- μαρμελάδες τροπικών φρούτων 7% πλέον 9 % ΦΠΑ
- άλλες μαρμελάδες 55% πλέον 9% ΦΠΑ
- δέρματα 7% πλέον 9% ΦΠΑ
- δερμάτινα προϊόντα 40-75% δασμό + 9% ΦΠΑ

Όση περισσότερη επεξεργασία, άρα αύξηση προστιθέμενης αξίας, έχει υποστεί το εισαγόμενο προϊόν, τόσο μεγαλύτερος είναι συνήθως ο δασμός, με συνέπεια αυτό να καθίσταται εκ προοιμίου εκτός συναγωνισμού έναντι των αντίστοιχων ιρανικών προϊόντων μαζικής κατανάλωσης. Το εισαγόμενο προϊόν τοποθετείται στα πολυτελή εισαγόμενα που απευθύνονται σε άλλο αγοραστικό κοινό, με άλλες απαιτήσεις επί τόπου στήριξης, προώθησης και marketing.

Υπηρεσίες:

-Τουρισμός, μέσω συνεργασίας επιλεγμένων τουριστικών γραφείων των δύο χωρών για διεύρυνση των ιρανικών τουριστικών ροών στην Ελλάδα. Η αεροπορική σύνδεση των δύο χωρών που είναι πλέον εφικτή καθιστά εύκολη τη δρομολόγηση ναυλωμένων πτήσεων και τη δημιουργία ανταγωνιστικών πακέτων διακοπών
 -Τηλεπικοινωνίες: mobile services and applications
 -Κατασκευαστικές υπηρεσίες: ανάληψη υπεργολαβιών σε μεγάλα εγχώρια έργα υποδομής
 -Θαλάσσιες μεταφορές: πετρέλαιο, πετροχημικά
 -Οδικές μεταφορές: διέλευση ελληνικών φορτηγών από ιρανικό έδαφος
 -Διύλιση ιρανικού πετρελαίου, σε ελληνικά διυλιστήρια
 -Κτηματομεσιτικές υπηρεσίες: ενδιαφέρον για αγορά κατοικίας στην Ελλάδα

Υψηλή τεχνολογία:

-Λογισμικό
 -Περιβαλλοντική διαχείριση, διαχείριση υδάτινων πόρων

Ενέργεια:

-Πετρέλαιο, προμήθεια, επεξεργασία και αποθήκευση στην Ελλάδα
 -Φυσικό αέριο: μεταφορά υγροποιημένου φυσικού αερίου μέσω Ελλάδας (εφόσον το Ιράν καταφέρει σε εύλογο χρόνο να μετασχηματίσει τα αποθέματα στο υπέδαφος, σε εμπορεύσιμο αέριο, κάτι που δεν είναι δυνατό σήμερα και απαιτεί δαπανηρές και τεχνολογικά σύνθετες υποδομές)
 -Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με έμφαση στην ηλιακή και τη χρήση φωτοβολταϊκών συστημάτων για εξοικονόμηση ενέργειας, δεδομένης της υψηλής ηλιοφάνειας στη χώρα, αλλά και την πρόθεση εισαγωγής ολοκληρωμένων συστημάτων ηλιακών θερμοσυλλεκτών σε δημόσια και ιδιωτικά κτίρια

Μέρος Γ. Ταξιδεύοντας στο Ιράν

Γ1. Επιχειρηματική Εθιοτυπία

Η επιχειρηματική δραστηριότητα στο Ιράν απαιτεί αντικειμενική κατανόηση των ανθρώπων, του πολιτισμού, της εθιοτυπίας και του τρόπου προσέγγισης των επιχειρήσεων.

Τα κυριότερα σημεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη είναι:

Η επίσημη γλώσσα είναι η Περσική (Φαρσί). Τα αγγλικά δεν ομιλούνται ευρέως εκτός από τα ξενοδοχεία και τα γραφεία αεροπορικών εταιρειών.

Τα ψώνια, η ενοικίαση ταξί και άλλες καθημερινές δραστηριότητες απαιτούν βασική γνώση της Περσικής.

Η εισαγωγή και κατανάλωση αλκοόλ είναι αυστηρά απαγορευμένη. Οι τιμωρίες είναι σοβαρές και μπορεί να περιλαμβάνουν και σωματική τιμωρία. Το χοιρινό και τα προϊόντα του είναι απαγορευμένα και όπως και με το αλκοόλ, η εισαγωγή τους στη χώρα είναι παράνομη.

Η χειραψία είναι απαραίτητη. Στην περίπτωση που παρευρίσκονται γυναίκες, αρκεί γνέψιμο του κεφαλιού και χαμόγελο. Χειραψία ακολουθεί μόνον και εφόσον η Ιρανή κυρία τείνει το χέρι της.

Η κοινός χαιρετισμός στο Ιράν είναι 'salam'. Κατά την αναχώρηση οι Ιρανοί συνήθως χρησιμοποιούν την έκφραση 'khoda-hafez' (να σε φυλάει ο Θεός).

Στο ξεκίνημα των επαφών διατηρήστε τυπικό ύφος. Μόλις εδραιωθεί η σχέση σας, ο Ιρανός συνεργάτης σας σύντομα θα σας αποκαλεί με το μικρό σας όνομα. Οι άνδρες προσφωνώνται 'agha' και οι γυναίκες 'khanoom', π.χ. ο Γιάννης Ανδρέου 'Agha-ye Andreou', η κα Ιωάννα Ανδρέου 'khanoom-e Andreou'. Αντίστοιχα κάποιος που φέρει επαγγελματικό τίτλο 'Doctor-e Andreou'.

Η γραβάτα δεν θεωρείται απαραίτητη στον τρόπο ένδυσης των Ιρανών. Το κουστούμι αποτελεί ασφαλής επιλογή για τους άνδρες, ενώ οι γυναίκες θα πρέπει να είναι πολύ συντηρητικά ντυμένες με καλυμμένα χέρια, πόδια, κεφάλι.

Όσον αφορά στις επιχειρηματικές συναντήσεις, αυτές θα πρέπει να προσδιορίζονται τόσο τηλεφωνικά όσο και γραπτά. Πριν την άφιξη στο Ιράν θα πρέπει να προηγηθεί επιβεβαίωση της ώρας και του τόπου της συνάντησης.

Οι εργάσιμες ημέρες είναι Σάββατο-Πέμπτη, ώρες 09:00-17:00. Η Παρασκευή είναι ημέρα αργίας.

No-Rooz είναι η μεγαλύτερη γιορτή για τους Ιρανούς. Γραφεία, καταστήματα κ.λπ. δεν λειτουργούν για 2-3 εβδομάδες.

Άλλες περίοδοι αποφυγής επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι: Ραμαζάν, Eid-e Fetr (γιορτή για το τέλος του Ραμαζάν), Eid-e Ghurban (γιορτάζοντας το τέλος του προσκυνήματος) και Ashura (η δέκατη ημέρα του Muharram).

Η ακρίβεια στο Ιράν είναι σπάνια. Ωστόσο, οι Ιρανοί την αναμένουν από τους ξένους συνεργάτες τους.

Αν και πολλοί Ιρανοί τόσο στον επιχειρηματικό όσο και σε υψηλότερες βαθμίδες του δημόσιου τομέα κατανοούν την αγγλική γλώσσα, συστήνεται στους επιχειρηματίες να συνοδεύονται από διερμηνέα.

Το κτίσιμο της σχέσης με τον Ιρανό συνεργάτη είναι κρίσιμο σημείο. Η πρώτη συνάντηση στόχο έχει τη γνωριμία των δύο μερών. Όλες οι συζητήσεις ξεκινούν με γενικά θέματα περί υγείας, οικογένειας κ.λπ. Ο Ιρανός συνομιλητής είναι αυτός που θα μεταφέρει τη συζήτηση στο θέμα για το οποίο γίνεται η συνάντηση.

Οι Ιρανοί είναι έξυπνοι άνθρωποι. Απολαμβάνουν τα παζάρια και τις παραχωρήσεις, με αποτέλεσμα οι διαπραγματεύσεις να τραβούν εις μάκρος και οι αποφάσεις να αργούν. Συνήθως την περίοδο των διαπραγματεύσεων οι επαφές γίνονται με τα χαμηλότερα σε

ιεραρχία άτομα, είτε πρόκειται για επιχείρηση είτε για επίσημη Αρχή, και μόνο εφόσον ο συνομιλητής αξιολογηθεί ως αξιόπιστος εμπλέκονται οι ανώτεροι στην ιεραρχία.

Σε γενικές γραμμές είναι ιδιαίτερα ευγενείς πλην όμως σκληροί διαπραγματευτές. Λόγω της ιδιαίτερης ιρανικής ψυχοσύνθεσης και της προφανούς επιθυμίας τους να μην δυσαρεστήσουν τον συνομιλητή τους εμφανίζουν σχεδόν πάντα μία τάση υπερβολής ως προς τις επιχειρηματικές τους δυνατότητες, που πρέπει να την έχετε υπόψη.

Ενημερώνονται ανελλιπώς περί της διεθνούς οικονομίας και γνωρίζουν πολύ καλά τις δυσκολίες που διέρχεται η χώρα μας και τη ζωτική προτεραιότητα εξωστρέφειας για τις περισσότερες ελληνικές επιχειρήσεις και είναι πολύ πιθανόν να εμφανισθούν κατ' αρχάς ανυποχώρητοι σε θέματα τιμολογιακής πολιτικής ζητώντας χαμηλότερες τιμές η πιστωτικές περιόδους για την αποπληρωμή των προϊόντων και υπηρεσιών σας.

Σε ανάλογες περιπτώσεις και μέσα βεβαίως στα δικά σας οικονομικά όρια και στα όρια της προστασίας της ποιότητας που αντιπροσωπεύετε, καλό θα ήταν να εξαντλήσετε όλα τα περιθώρια τιμολογιακής πολιτικής τουλάχιστον για το πρώτο εξάμηνο (ιδίως για προϊόντα διατροφής) προκειμένου το προϊόν να καθιερωθεί και να γίνει αναγνωρίσιμο στην τεράστια ιρανική αγορά. Αργότερα όταν το καταναλωτικό κοινό εθισθεί η ιρανική αγορά σηκώνει οποιαδήποτε αύξηση.

Οι περισσότερες επιχειρήσεις στο Ιράν είναι οικογενειακές. Ακόμη και στο εσωτερικό της κυβέρνησης οι υπάλληλοι πολύ συχνά κινούνται σε οικογενειακά και προσωπικά δίκτυα. Η απόδοση/ανταπόδοση χαρών είναι αναπόσπαστο μέρος της τοπικής επιχειρηματικής κουλτούρας.

Η γραφειοκρατία στη χώρα είναι χασοτική. Οπλιστείτε με υπομονή και ευγένεια. Η εφαρμογή ήπιας πίεσης μπορεί να επιταχύνει τα πράγματα αν και ο πιο αποδοτικός τρόπος είναι η βοήθεια από ανθρώπους με επιρροή.

Χρήσιμο θα ήταν τέλος να έχετε πάντοτε διαθέσιμα κατά τις συναντήσεις σας κάθε διαθέσιμο πιστοποιητικό ποιότητας, χημικές αναλύσεις, ή οτιδήποτε άλλο υλικό που να πιστοποιεί την ποιότητα του προϊόντος σας.

Είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη στις συναλλαγές με το Ιράν είναι ότι **η επιτυχία καθορίζεται από τη δημιουργία αποτελεσματικών προσωπικών σχέσεων σε συνδυασμό με ένα καλά προετοιμασμένο επιχειρηματικό σχέδιο.**

Γ2. Θεώρηση εισόδου στο Ιράν

Οι αιτήσεις θεωρήσεων εισόδου (visa) για το Ιράν γίνονται μόνο αυτοπροσώπως από τον ενδιαφερόμενο, κατόπιν ραντεβού, στα γραφεία της Πρεσβείας του Ιράν στην Αθήνα, τις ημέρες Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη και Παρασκευή και ώρες 8:30-13.00.

Οι αιτούντες θα πρέπει να φέρουν μαζί τους:

- διαβατήριο, το οποίο πρέπει να είναι έγκυρο για περίοδο τουλάχιστον έξι μηνών μετά από την άφιξη
- δύο (2) φωτογραφίες
- travel insurance (από ασφαλιστική εταιρεία)
- το πρωτότυπο παραστατικό του καταθετηρίου του τέλους των 60€ (ALPHA BANK, Αρ. Λογαριασμού 110 0023 2000 9976 Δικαιούχος ΠΡΕΣΒΕΙΑ IPAN)

Σε περίπτωση που θέλετε να παρατείνετε την παραμονή σας στο Ιράν πέρα από την περίοδο της θεώρησης εισόδου σας, θα πρέπει να εξασφαλίσετε παράταση της θεώρησης πριν από τη λήξη της, αλλιώς δεν θα μπορείτε να αναχωρήσετε από τη χώρα και αναγκαστικά θα παραμείνετε στο Ιράν, μέχρι να διευθετήσετε το θέμα, πληρώνοντας και πρόστιμο.

Γ3. Μετακινήσεις - Επικοινωνία

Η Τεχεράνη αυτή τη στιγμή διαθέτει δύο διεθνή αεροδρόμια, το Μεχραμπάτ και το καινούργιο Διεθνές Αεροδρόμιο Ιμάμ Χομείνι (ΙΚΙΑ).

Απευθείας πτήσεις από Αθήνα προς Τεχεράνη και αντίστροφα πραγματοποιούνται κάθε Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη, Σάββατο με προγραμματισμένη αναχώρηση στις 19.15 και άφιξη στην Τεχεράνη στις 1.10 (τοπική ώρα), ενώ από την Τεχεράνη η αναχώρηση είναι στις 2:00 (τοπική ώρα) και η άφιξη στην Αθήνα στις 4:30.

Ταξίδια κοντά στα σύνορα με το Αφγανιστάν, το Πακιστάν και το Ιράκ πρέπει οπωσδήποτε να αποφεύγονται.

Γενικώς το Ιράν είναι μια ασφαλής χώρα με ελάχιστα περιστατικά εγκληματικότητας που να περιλαμβάνουν αλλοδαπούς. Ωστόσο, όπως και σε κάθε χώρα, κάποιες λογικές προφυλάξεις πρέπει να λαμβάνονται για πολύτιμα, προσωπικά αντικείμενα και την προσωπική ασφάλεια. Οι επισκέπτες καλό είναι να κρατάνε τα διαβατήρια τους ξεχωριστά από άλλα πολύτιμα αντικείμενα και να είναι προσεκτικοί.

Υπάρχει μικρή πιθανότητα να χρειασθείτε για το κινητό σας κάρτα sim από εγχώριο πάροχο (περισσότερο διαθέσιμη η IranCell, που είναι και φθηνότερη και ευκολότερο να την αποκτήσετε, σε ειδικό κατάστημα πλησίον του ξενοδοχείου σας).

Γ4. Τράπεζες & Συνάλλαγμα

Το νόμισμα είναι το Ιρανικό Ριάλ (IRR). Το Τόμαν ("Toman") (10 ριάλς) είναι η νομισματική μονάδα που χρησιμοποιείται συνήθως. Οι τιμές συνήθως αναγράφονται σε Τόμαν. Ενδεικτική τιμή συναλλάγματος περίπου 33,580 IRR για ένα ευρώ.

Οι πιστωτικές κάρτες και οι ταξιδιωτικές επιταγές δεν γίνονται δεκτές. Οι επισκέπτες καλύτερα να έχουν Αμερικανικά Δολάρια ή Ευρώ σε μετρητά. Τα χαρτονομίσματα θα πρέπει να είναι σε καλή κατάσταση και τα Δολάρια να έχουν ημερομηνία έκδοσης μετά το 1996. Δεν υπάρχουν Μηχανές Αυτόματης Ανάλυσης (ATM) συνδεδεμένες με ξένες τράπεζες.

Οι τουρίστες πρέπει να αποφεύγουν την αλλαγή συναλλάγματος από πλανόδιους στη μαύρη αγορά. Αυτή η δραστηριότητα είναι παράνομη και το συνάλλαγμα πρέπει να αγοράζεται από εξουσιοδοτημένα γραφεία και τράπεζες.

Γ5. Χρήσιμες Διευθύνσεις

Υπουργείο Οικονομικών-ΓΓΔΕ:

Περιφερειακά Τελωνεία

Κατάλογος Περιφερειακών Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων
http://www.gsis.gr/gsis/export/sites/default/gsis_site/Contact/documents/Contact/perif_ypires.pdf

Γενική Διεύθυνση Τελωνείων & ΕΦΚ – 19η Διεύθυνση Τελωνειακών Διαδικασιών – Τμήμα Γ' Τελωνειακής Αντιπροσώπευσης & Απαγορεύσεων και Περιορισμών

Τηλ. 210-6987444

E-mail: d19-c@2001.syzefxis.gov.gr

Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού

Γενική Διεύθυνση Διεθνούς Οικονομικής & Εμπορικής Πολιτικής (ΔΟΕΠ) - Διεύθυνση Συντονισμού Εμπορίου και Εμπορικών Καθεστώτων (ΣΕΕΚ) - Τμήμα Γ' (Ειδικών Καθεστώτων Εξαγωγών)

Τηλέφωνο: 210 328 6037

E-mail: opapageorgiou@mnec.gr

Υπουργείο Εξωτερικών:

B3 Δ.Ο.Σ. με χώρες Β. Αφρικής, Μ. Ανατολής & Χώρες Κόλπου

κ. Περικλής Δαβανέλος

Τηλ. 210-3682795

E-mail: b03@mfa.gr

Πρεσβεία της Ελλάδας στην Τεχεράνη

Δ/νση: 43 Esfandiar Av., Africa Express Way - P.O.Box 11155-1151 Tehran 19679 Iran

Τηλ.: (009821) 22050533 22056784

Fax: (009821) 22057431

Τηλ. Έκτακτης Ανάγκης: 0098912 1582533

E-mail: gremb.teh@mfa.gr

Web-Site: www.mfa.gr/tehran

Διαφ. Ώρας: Θ: +0.30h, Χ: +1.30h

Ωράριο (ώρα Ελλάδος): Θ: 08.30-16.00, Χ: 07.30-15.00

Πρέσβυς: Αύφαντης Γεώργιος – ΠΥΒ

Γραφείο ΟΕΥ Τεχεράνης

Δ/νση: 43 Esfandiar Av., Africa Express Way - P.O.Box 11365-1151 Tehran 19679 Iran

Τηλ.: (009821) 22050014

Fax: (009821) 22011957

E-mail: ecocom-tehran@mfa.gr

Web-Site: <http://agora.mfa.gr/ir72>

Επικεφαλής: Νικόλαος Δούκας, Γραμματέας ΟΕΥ Α'

Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

(κοινοποίηση περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων, οντοτήτων και φορέων από διάφορες χώρες συμπεριλαμβανομένου του Ιράν)

<http://www.hellenic-fiu.gr>

Πρεσβεία του Ιράν στην Αθήνα

Στρατηγού Καλλάρη 16

15452 Αθήνα

Τηλ.: 210-6741937, 6741783

Fax: 210-6747945

E-mail: iranemb.ath@mfa.gov.ir

Web-Site: www.iranembassy.gr

Διεύθυνση Τελωνείων Ιράν: The Islamic Republic of Iran Customs Administration (IRICA), <http://www.irica.gov.ir/Portal/Home/Default.aspx?CategoryID=68bde3d2-c2d5-411f-a8b8-2b50ce202c04>

Οργανισμός Επενδύσεων Ιράν: Organization for Investment, Economic and Technical Assistance of Iran (OIETAI), <http://www.investiniran.ir/en/home>

Οργανισμός Προώθησης Εμπορίου του Ιράν: Trade Promotion Organization of Iran, <http://eng.tpo.ir/>

Iran Chamber of Commerce, Industries, Mines and Agriculture, <http://en.iccima.ir/>

Export Guarantee Fund of Iran, <http://www.egfi.org/>

Πηγές:

- * Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης
- * Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού - Διεύθυνση Συντονισμού Εμπορίου και Εμπορικών Καθεστώτων (ΣΕΕΚ) - Τμήμα Γ' (Ειδικών Καθεστώτων Εξαγωγών)
- * Γραφείο ΟΕΥ Ελληνικής Πρεσβείας στην Τεχεράνη
- * Πρεσβεία Ιράν στην Αθήνα
- * Κυπριακή Πρεσβεία στην Τεχεράνη
- * Kwintessential
- * World Bank, Doing Business 2016, Economy Profile 2016, Iran, Islamic Rep.
- * GOV.UK, Guidance: Iran trade guide and frequently asked questions on doing business with Iran
- * Roland Berger (November 2015), How to do business in Iran successfully
- * Watson Farley & Williams (January 2016), Doing Business in Iran – The lifting of international sanctions and the challenges ahead
- * Στατιστικά στοιχεία, πηγές: International Trade Center (ITC), Eurostat, IMF

Σημείωση:

Στο πλαίσιο της ενημερωτικής εκδήλωσης που διοργάνωσε ο ΣΕΒΕ στις 21 Οκτωβρίου 2015, στη Θεσσαλονίκη, έγιναν ειδικές αναφορές στους κλάδους τροφίμων, δομικών και πετροχημικών, τις σχετικές παρουσιάσεις μπορείτε να βρείτε [εδώ](#)